

De erfenis van de kraakbeweging, of wat heeft Wyers opgeleverd

(brief naar aanleiding van het verzoek van de schrijver van “de kraakrepubliek” om een interview)

Beste Sietse,

Ik zat in de voorbereidingsgroep die Weyers in 1981 gekraakt heeft. Ik woonde toen in een kraakpand op de oude Braak (Wyers was daaraan vastgebouwd). Wyers was meer dan 16.000m² groot. Via een tussendakje achter het pand de Oude Braak kon je Weyers inkomen. Ik kende Wyers, wat bestond uit veel met elkaar verbonden panden, zeer goed. Ik heb vele zwerftochten door het pand gemaakt voordat het gekraakt werd.

We hebben de woongroepen bij elkaar gebracht die zouden gaan kraken. Wyers is volgens de media gekraakt vanuit de straat, maar was daarvoor al door een breekploeg via de Oude Braak al betrokken. We hebben van binnen uit de buitengroep van 400 krakers binnen gelaten. Een klein deel van Wyers was nog in gebruik (bij de beruchte knokploegleider, Piets Dufour), we hebben van te voren een muur geprepareerd die meteen opgetrokken kon worden tussen dat deel en het gekraakte deel (een jaar later hebben we dat deel ook erbij gekraakt, waar we de Barbaar begonnen zijn. Ik heb bij de kraak de politie zodanig rondgeleid dat ze wel leegstand moesten constateren. Wyers bestond toen uit veel jongere krakers, wij op de Oude Braak hebben de groep op sleeptouw genomen. Er is geprobeerd via de Oude Stad om een postzegelplan (bestemmingsplan) te maken. We hebben later het woon-werkplan opgesteld waar later meerdere panden qua ideologie gebruik van hebben gemaakt. We hebben toen met een aantal architecten een plannenuitwerkweek georganiseerd, het woon-werkcongres. Ik was daarnaast betrokken bij een onderzoek over hotels en axes tegen centrifugatie (het pand werd van de hotelketen Holliday-inn).

We hebben in die tijd de eerste aanzetten gemaakt om het Doe het Yourself idee op papier te krijgen. Dit Doe het Yourself is de ‘echte’ kracht van de kraakbeweging geweest. Voor de ontruiming was duidelijk dat er twee stromingen waren binnen Wyers. De hard lijners en de onderhandelingslijners. Ik woonde in 1984 in een pand op de Oranje Nassaulaan, omdat we vrienden hadden in beide groepen hebben we van daar uit geprobeerd om de twee groepen niet met elkaar te laten escaleren. Dat is gelukt, na de ontruiming zijn er wel klappen gevallen.

Tijdens de ontruiming was ik degene die van binnenuit met de buitenkraakwereld en de kraakradio communiceerde. De mobiele telefoon bestond nog niet, dus ik was het enige contact van binnen uit met buiten. Doordat dit een belangrijke rol was, werd ik beschermd door een groep breed geschouderde mensen die me constant omringden. We zijn één van de laatste groepen geweest die het pand verlaten hebben. De politie was toen al erg ruw bezig binnen het pand. We hebben daarna een poging op het WG-terrein gedaan om na de ontruiming een alternatief te hebben voor Weyers. Een kraak die jammerlijk mislukt is.

Ik heb erg veel kennis opgedaan vanuit Weyers. Na 1984 hebben we verschillende panden gelegaliseerd. Eerst via de HAT-regeling, later via eigen aankoop. Dit laatste paste veel meer bij het doe het Yourself-principe (totaal zijn er zo’n 150 panden via woningbouwverenigingen gelegaliseerd, zo’n 20 panden zijn met eigen aankoop gelegaliseerd). De meeste Hat-panden zijn in de vergetelheid geraakt, veel eigen aankoop-panden hebben nog steeds connecties met de alternatieve wereld. Deze Doe het Yourself-energie heeft er voor gezorgd dat de mooie initiatieven, de goede festivals, de panden die nu nog steeds invloed hebben binnen het subculturele wereldje zijn ontstaan. De alternatieve wereld van nu maakt nog steeds gebruik van deze energie (op dit moment zijn er mensen bezig op Lesbos om voor vluchtelingen een tentenkamp op de zetten, anderen koken voor duizenden vluchtelingen. Weer anderen hebben de communicatie opgezet waar de noodoproepen van leuke vluchtelingbootjes terechtkomen, anderen bevinden zich op particuliere boten die op zoek zijn vluchtelingen op zee, etc.)

Ik heb zelf de Plantagedoklaan gelegaliseerd en opgebouwd als bewoner/gebruiker. Ik heb

meegedacht aan de legalisatie van de schoonschip panden. Ik zit in het bestuur van gebouw Vrankrijk. Ik ben mede veroorzaker van het broedplaatsbeleid (mede-schrijver van het raadsadres). Ik ben samen met Eva de Klerk de initiatiefnemer geweest van de grote broedplaats op de NDSM (ben nu voorzitter van de huurdersvereniging daar). Ik ben mede-oprichter van Urban Resort (heeft 7 panden). Ik ben mede-oprichter van vereniging de Vrije Ruimte. Ik heb meegewerkt aan het onderzoeksboek 'Laat 1000 vrijplaatsen bloeien'. Ik heb ook meegewerkt aan het Witboek Kraken. Ik heb vanaf 1980 tot 2001 altijd gekraakt gewoond in collectieve panden, daarna heb ik legaal gewoond op de Plantagedoklaan tot vier jaar geleden (Ben sinds 5 jaar gezinsman met kinderen). Ik geloof in het Doe het Yourself principe, ik heb dat principe proberen te beschermen door lid te zijn van de klankbordgroep broedplaatsen en daarna lid te zijn van de CAWA-commissie.

Het broedplaatsbeleid is begonnen met de filosofie rond collectief particulier opdrachtgeverschap en de spelende mens (homo ludens). Helaas is op dit moment het broedplaatsbeleid daar niet meer op gericht. Laatst ben ik gevraagd bestuurslid te worden van OT301 en van een ander pand, ik ben nog steeds nauw betrokken bij Urban resort. Daarnaast ben ik kunstenaar, heb een reisorganisatie naar IJsland gehad, heb verschillende bouwprojecten in het buitenland als bouwcoördinator geleid. Ik kan een huis van de fundering af opbouwen, ik heb veel onder auto's gelegen, etc. Ik kan mijn kunnen zelf allemaal herleiden tot mijn betrokkenheid bij Weyers en andere panden begin jaren 80. In die tijd is mijn tegenwoordige kunnen gevormd; achteraf gezien

Je vraagt wat voor werk ik doe: ik ben coördinerend begeleider van lichtverstandelijk beperkte jongeren met zware gedragsmoeilijkheden. Ook dit is terug te leiden naar Weyers: er waren veel rare mensen daar, het was daar ook een vangnet van mensen die de maatschappij niet trokken. Ik heb daar geleerd om met deze mensen om te gaan, ze te bereiken. Sinds 10 jaar heb ik daar mijn beroep van gemaakt.

Het is een heel verhaal geworden, leuk om die tijd terug te halen. Allerlei anekdotes komen naar boven drijven. Door te schrijven heb je me in ieder geval al een leuk avond bezorgd.

Met een goede groet van Hessel Dokkum (november 2015)